

נעמי פרלוב

נפגשת עם פרלז'וקאז'

ביצירתו "לה פארק", בדואט הראשון, לדוגמא, הוא בונה בהדרגה מכוונת מערכת יחסים פיזית ריגשית. הוא יוצר משפטים תנועתיים שונים לרקדן ולרקדנית, המבדילים אותם זה מזו. בהמשך, על ידי אמצעי "בנאל" כביכול, כגון החלפת המשפטים בין הרקדנים, נוצרת הקירבה ביניהם. הרקדן מבקש להזדהות עם הרקדנית, להכיר אותה ולהתחבר אליה דרך תנועתה ולהיפך. טכניקה פשוטה המעוררת תגובה ריגשית מיידית בצופה. בדואט השני, מתיר לעצמו פרלז'וקאז' להחריף את ההתחככות הפיזית ביניהם. הוא בונה מחדש קודים ברורים לכל דמות, כשהמשפטים התנועתיים הנוצרים הינם גופניים וחושניים יותר. הרקדנים נוגעים בעצמם, וזה בזה, מתערבבים, וההתחברות מתחזקת.

תמיד סיקרנה אותי העובדה, שבכל עבודה חדשה עם אנז'לין מתחיל המשפט התנועתי הראשון שעל הרקדנים ללמוד מ"הפוזיציה הראשונה": של הבאלט הקלאסי. כאילו זאת נקודת ההתחלה: הדף הלבן של הצייר, או אותו התו הראשון, שהמלחין יכתוב על המחמושת. פוזיציה זו היא מעין הצהרה: התייחסות לתרבות המחול הקלאסי כמוצא. לא מזמן, בהרצאת אורח שנתן פרלז'וקאז' בניו-יורק, הוא ניסה להסביר, שעבודתו אינה מנסה ליצור דבר חדש אלא לגשר בין העבר לעתיד. בפסטיבל אוניון, בקיץ שעבר, הועלתה בבכורה יצירתו "Paysage apres la Bataille" (בתרגום חופשי "נוף לאחר הקרב"). ביצירה זו הלביש אנז'לין, לא במקרה, ארבעים רקדנים כשימפנזות, כשאחד מהם עומד וגבו לקהל, מול שלוש השימפנזות האחרות, ומלמד אותן לרקוד. הן עומדות ב"פוזיציה ראשונה": מצב אסוף, נקי מכל יומרות וכוונות, אנכי ובעצם די טבעי ומוכר לרקדן. הזדהות עם אותה שימפנזה/מורה, מנותקת מהקהל, מרוכזת אך ורק בהעברת החומר התנועתי בנאמנות, היתה מוחלטת, כי זאת הרי מהות עבודתי לציודו של פרלז'וקאז'.

פרלז'וקאז' הוא יידי. הוא בן להורים אלבנים, שבדרכם לאמריקה הגיעו לצרפת על מנת לחכות לאישור כניסה ליבשת הגדולה... עד שהגיעו הויזות, אביו מצא עבודה וכך נולד אנז'לין בצרפת. רבים מקרובי משפחתו עדיין חיים בניו-יורק. בעבודותיו ניכרות השפעות מזרח אירופיות. הלקוחות מהמסורת והריטואל של המזרח ("כלולות", "לזכר גיבורינו", "ז'אן-ד'ארק" וכדומה).

אך אין ברצוני להתעסק במאמר זה בניתוח עבודותיו, אלא רק להיזכר ביום בו ניסיתי להרשימו באדריכלות הבאוהאוס בתל-אביב. הוא היה אדיש אליה והתרשם רק מבנין משרדים הסתדרותי מבטון, שניצב כמעט אנונימי בקרן הרחובות קפלן ואבן גבירול, לא רחוק מהמקום בו גדלתי. אולי היווה לי בנין זה תזכורת לבתי השיכונים (הבלוקים) בהם הוא גדל כילד למהגרים מאלבניה, שהשתכנו בפרבר פועלים בפאתי פאריס. שינינו הגענו בטעות לצרפת...

נעמי פרלוב

"רומיאו ויוליה", כור: אנז'לין פרלז'וקאז'
"ROMEO & JULIET", CHOR.: ANGELIN PRELJOKAJ

ובהתלהבות סיפרתי עד כמה כתב-התנועה תורם לי אישית, בעבודתי. שבוע לאחר מכן התבקשתי לעבוד בלהקתו ככתבת-תנועה, אסיסטנטית ומנהלת חזרות.

בחזרות הראשונות הופתעתי מצורת עבודתו עם הרקדנים, שהיתה חדשה לי. בעבודתי הקודמת עם רז'ין שופינו ריחפו הרקדנים באויר במשך כל הריקוד. שופינו יצרה כוריאוגרפיה אוירונאוטית. ככוריאולוגית היה זה אתגר כמעט בלתי אפשרי לכתיבה, לתייעוד ולרישום: איפה הקהל? איפה החזית? משקל הגוף? שופינו עסקה בשבירת כללים ומוסכמות. בעבודה ללא מוזיקה, ערטילאית משהו, מופשטת.

אצל פרלז'וקאז', לעומת זאת, הדברים היו מההתחלה בסיסיים, ברורים וקונקרטיים. גם החיפוש בעזרת האימפרוביזציה מונחה במונחים מאוד מוגדרים. אני, שהורגלתי יותר למופשט, הרגשתי שלא בנוח, ואפילו נבוכה מהישירות של פרלז'וקאז'.

מחופש יצירתי, כמעט מוחלט, בחזרות, מתגבש לאט לאט החומר הגולמי. פרלז'וקאז' מחדד ומגדיר את התנועות לפרטי פרטים ומטפל בריקוד כבחפץ יקר ערך, ממש כמו שען/אומן, השוקד באהבה על שיפוץ שעון, על כיוון גלגלי השיניים, המנגנון המכני, המחוגים ומירוק הזכוכית.

כשאני עובדת לציודו, וגם כצופה מהצד, מטרידה אותי תמיד השאלה, כיצד, דרך עבודה כה אובססיבית בכל הנוגע לדיוק ולקפדנות, לא נוצרים ניכור וקור, אלא להיפך, מתעוררת אמוציה מרגשת כל כך.

בין ינואר '98
מתארכת בארץ להקתו
של אנז'לין
פרלז'וקאז' המופיע
ביצירתו "רומיאו ויוליה",
במשכן אומנויות
הבימה בתל-אביב.

לפני כ-12 שנים נפגשתי עם אנז'לין פרלז'וקאז' בפאריס. הייתי בדרכי לאמריקה הגדולה להכיר וללמוד את המחול האמריקאי, שעליו גדלתי בשנות השבעים. עצירה של כמה ימים בצרפת והתאהבות שיבשו את תוכניותי ונשארת בפאריס באותה תקופה עשר שנים. קריסטיאן טמה, מנהל "תיאטרון המחול העכשווי", אירגן מסיבה ליוצרים ואומני מחול. עבדתי ככוריאולוגית (כתבת תנועה) ואסיסטנטית של הכוריאוגרפית רז'ין שופינו, מהפכנית מטיבעה, שפרצה לזרם הצרפתי החדש במחול. שופינו עבדה במשך תקופה ארוכה עם מעצב האופנה ז'אן פול גוטייה (שרק אז התחיל להיות מוכר).

באותה מסיבה פגשתי את פרלז'וקאז'. והוא, ששמע על עיסוקי, ביקש שאספר לו על כתב-תנועה, שלא היה מוכר ומקובל בצרפת. הוא גילה סקרנות ועניין רב ולא הירפה בשאלות, ואני נסחפתי בתאור מפורט ומגונן של אמצעי זה, שבעידן הוידאו נדחק לשוליים. בכנות